

ГЛАВА 1

ЛОНДОН, ЛИСТОПАД 1852 РОКУ

— Добре, що ви врешті-решт звернулися до мене,— сказала я.— Немає жодних сумнівів, що в цьому домі живе привид, який мучить усіх.

Зажурені обличчя одночасно повернулися до мене. Я стояла на порозі приймальні, учепившись у ручки своєї торби. Попри яскраве полум'я в каміні й дорогі меблі, відчуття затишку не виникало. Важкі завіси були запнуті, унаслідок чого кімната поринула в пітьму. Жалобні вінки почали в'янути, проте запах досі був сильним, насичуючи повітря втомою та стражданням.

Найстарша жінка, місіс Хартфорд, сиділа біля вишуканого каміна. Вогонь тремтів, відкидаючи тіні, що стелилися по стінах, немов зіткані з павутиння примари. Прозора темна вуаль затемнювала її обличчя, залишаючи на видноті тільки підборіддя. Навіть із порогу я розгледіла кілька сивих пасм.

У протилежному кінці кімнати молодша жінка вмовстилася на краєчку канапи, її шовкова спідниця торкалася підлоги. Вона пильно дивилася на мене, накручуючи

на палець довге перлинне намисто й час від часу смикаючи його. Не дуже обачно, але, судячи з усього, то було не єдине її намисто.

Двоє джентльменів підвелися, щойно я увійшла. У кімнаті панувала така тиша, що я почула, як хруснули чиїсь коліна. Вищий на зріст старший чоловік мав масивний живіт і сиві вуса. Молодший джентльмен був худим і білявим, елегантний костюм безформно висів на його тендітному тілі. Мені здалося, що ми приблизно одного віку. Коли я кивнула йому, він опустив очі долу.

Чудово.

Слуга подав місіс Хартфорд маленьку срібну тачку із моєю візитівкою. Вона підхопила її своїми довгими тонкими пальцями й піднесла ближче до очей. Перстень із дорогоцінним каменем і відповідний браслет замерхтіли у відблисках вогню.

Мої пальці міцніше вчепилися в торбинку. Це востаннє, пообіцяла я собі. У моїй пам'яті постала кімната: ліжка з товстою стьобаною ковдрою, гарячий чайник на столі, двері із замком, ключі від якого мала тільки я.

Ще один раз, і я довіку не робитиму цього.

— Есмеральда Хоутон,— прочитала місіс Хартфорд. Вуаль затріпотіла від її подиху.— Спиритистка і медіум.

Я зробила швидкий реверанс. Вона поклатала візитівку назад і звела очі до портрета, що висів над камінною полицею. Рідня, мов по команді, простежила за напрямком її погляду.

Містер Хартфорд, здогадалася я. На портреті був зображений серйозний сивоволосий чоловік з ідеальною поставою. Однак його погляд був спрямований не на художника, а кудись убік, складалося враження, ніби він дивиться поверх плеча глядача. Я майже відчула спокусу роззирнутися і знайти об'єкт його уваги.

— Може, ми почнемо? — поквапив нас старший джентльмен. Він подивився на свій наручний годинник і прицмокнув.

Можна багато чого дізнатися про мертвих, спостерігаючи за проявами скорботи їхніх рідних. Мене покликали до цього шляхетного дому з однієї причини, і я підозрювала, що про останнє слізне прощання не йшлося. Мені було байдуже, адже жадібні клієнти платять за сеанс так само, як і ті, що щиро горюють.

Я рушила до круглого столу посеред кімнати. Скинувши рукавички, я відкрила торбу й заходилася виймати й розставляти інструменти, як робила це безліч разів раніше. Поки я готувалася, за моєю спиною чулося шепотіння. Я вловила кілька фраз:

— Чи це допоможе?

— А це безпечно?

— Чи можемо ми їй довіряти?

Ставши навшпиньки, я глибоко вдихнула повітря через ніс і протягнула руку. «Води»,— попросила я, стараючись не привертати уваги до горбка на моїй лівій щоці. Мені подали кришталеву склянку. Занадто вишуканий предмет для повсякденного вжитку, недоречне марнотратство. Такими грошима я могла б заплатити міс Крейн за місяць винайму помешкання, і мені ще вистачило б на заміну моїх старих облізлих чобіт новими — блискучими, шкіряними, з масивними підборами, що не промокали б під дощем. Я обережно поставила склянку на стіл, помітивши свою територію. «Ходімо»,— запросила я всю родину.

Місіс Хартфорд першою вместила своє худе тіло на стільці навпроти мене. Інші розсілися неподалік. Юнак приєднався до нас останнім. На його чолі виступили краплинки поту. Я побачила, що старший джентльмен і жінка з розумінням переглянулися.

Перед кожним стільцем я поставила невеличку запалену свічку в скляному ковпаку, що захищав полум'я від будь-яких рухів повітря. Трохи згодом поклатала посеред столу маленьку оксамитову торбу.

— Жодних коштовностей,— мовила я, вказуючи на порожній мішечок.

Молодша жінка не вагалася. Ба більше, її очі заблищали яскравіше, коли вона одну за одною кинула на дно торби всі свої прикраси: перлинне намисто й сережки з того самого ювелірного гарнітуру, простий срібний браслет. Місіс Хартфорд повільно крутнула перстень.

— Будь ласка, мамо,— попросила донька.— Метал може завадити встановити зв'язок із духом. Нам конче потрібно поговорити з батьком.

Один за одним я загасила всі каганці, аж поки єдиним джерелом світла не залишилися мої свічки й камін. Тьмяне сяйво підкреслювало гострі кути облич, усе інше розпливалося в тіні. Приміщення відразу стало меншим і затишнішим.

Я вместилася на вільному стільці між чоловіками. Дивлячись на місіс Хартфорд, я вказала на книгу духів, що лежала переді мною. На чорній зморщеній обкладинці не було жодних написів, нічого, що б натякало на її цінність або особливості використання. Кілька скріплених під палітуркою аркушів — от і все. Та завдяки їм я була наділена силою переказувати відповідь небіжчика з того світу. Я неспішно провела пальцями по корінцю, неначе пестячи домашнього улюбленця, після чого надзвичайно турботливо розгорнула книгу. Мої пальці чіткими вивіреними рухами погладжували чисту поверхню.

— Ваше послання? — підбадьорила я її.

Вона вийняла смужку паперу з рукава. Її рука поповзла по столу, але раптом завмерла над книгою. Я помітила, що персня й браслета вже не було. Неабияким зусиллям волі я змусила себе не усміхатися.

Старший джентльмен, що сидів біля мене, напружився.

— Немає сенсу затягувати справу, любя сестро,— мовив він.— Ми спробували всі можливі способи. Це наш останній шанс.

Він намагався пом'якшити голос наприкінці свого прохання, що насправді було ледь завуальованим наказом. Ніхто його не засуджував. Усі свердлили місіс Хартфорд

нетерплячими поглядами. Панувала задушлива атмосфера, наче перед грозою.

Зрештою вона сунула записку між аркушами розгорнутої книжки. Я обережно згорнула її, натиснула на обкладинку й зігнула, немовби відправляючи послання в потойбіччя за допомогою молитви. Потім я відкинулася на спинку стільця, лишивши книгу на столі. Підхопила кришталеву склянку й відсorbнула трохи води, на мить затримавши її в горлі перед тим, як проковтнути.

— Візьміться за руки,— наостанок попросила я й першою поклатала руки на стіл.

Місіс Хартфорд зробила різкий вдих, коли моя долоня, не затягнута в рукавичку, торкнулася руки старшого джентльмена. Я зберігала незворушний вираз обличчя навіть тоді, коли молодик узяв мою другу руку, стиснувши її дуже ніжно, у притаманній йому манері.

— Чи повинні ми заплющити очі? — запитала донька. Кісточки її пальців побіліли.

— Ні,— моя відповідь пролунала приглушено, через те що мені заважав говорити горбок на щоці. Опуклість збільшувалася, проте здавалося, що ніхто з присутніх не помічав цього.

Мої очі були прикуті до свічки, що стояла переді мною, я дихала через задню стінку горла. Усе навколо мене поринуло в темряву, аж поки не лишилася одна-єдина світла пляма.

І тоді я почала сеанс.

— О, любий наш Артуре Хартфорде! Ми принесли вам подарунки, щирі почуття, що живуть у наших серцях, аби знайти вас у потойбічному світі. Прийдіть до нас, рухайтесь разом із нами!

Долоня юнака була вологою. Несподівано я відчула якийсь тиск у грудях.

— Він тут! — проголосила я, нахилившись набік та опустивши голову на плече.

Донька схлипнула.

— Покажіться! — вигукнула я.

Пролунав чіткий стукіт — три удари об стіл. Усі зітхнули в унісон, мало не розірвавши коло.

Я не відводила очей від моєї свічки.

— З ким ви бажаєте говорити? — спитала я.

Тиша.

Краєчком ока я глипнула на двері вітальні, що безшумно відчинилися. «З ким ви бажаєте?..» — повторила я.

Місіс Хартфорд видала здивований крик, коли її свічка згасла. Струмінь диму вихопився із затишного каміна.

— Мамо! Мерщій! Ти маєш поставити йому запитання.

Місіс Хартфорд витріщалася на свою свічку.

— Зазирни у книгу! — старший джентльмен відпустив мою руку й потягнувся до центру столу.

Моя голова моментально піднялася. Глухий рик почав зароджуватися десь у грудях.

— Ти р-р-розірвав коло, — запинаючись, пробурмотів юнак. Його обличчя зблідло, уподібнившись до білої випрасуваної сорочки.

Ричання стало голоснішим, обпікаючи моє горло, невинно вириваючись назовні. Мої губи розімкнулися, і я виплюнула потік ектоплазми на коліна. Тіло рвонулося вперед, а голова мало не розплющилася об край столу. Наступної миті я випросталася, жадібно ковтаючи повітря. Жінки, не розтискаючи рук, роздивлялися мене з відразою й водночас із захопленням. Як я і передбачала, вони не належали до категорії людей, що негайно мчать на допомогу іншим. Я не зважала на безцеремонні оглядини, поки відновлювала сили.

— З вами все гаразд? — юнак дав мені склянку води.

Я вмить вихилила її, моя рука тремтіла. Потім я намацала обкладинку. Усі чотири члени родини нахилилися до мене в гарячковому очікуванні, спостерігаючи за тим, як я повільно розгортаю книгу. Записка зникла — на її місці з'явилося навскіс написане послання.

Юнак витягнув шию, намагаючись розібрати каракулі. «Я спочиваю в мирі», — прочитав він.

— Не розумію, — сказала донька. — Мамо, яке запитання ти поставила батькові?

Старший джентльмен фиркнув.

— А як щодо ключа? — спитав він. — Дух мав розповісти нам, де сховав ключ. — На його ошелешеному обличчі поволі проступив гнів. Він указав на мене звинувачувальним жестом. — Ви...

Я витримала його погляд і подумки порахувала до трьох. Я вже стикалася зі скептиками раніше, тож налякати мене було непросто.

— З ким ви бажаєте говорити? — повторила я. Його свічка відразу потухла.

— Спаси нас, Боже милосердний! — почала молитися донька. Її свічка згасла наступною.

Зловісний, примарний вітерець загасив решту свічок, і вітальня майже повністю занурилася в темряву. Крики луною відбивалися від стін.

— Мерщій! Розсуньте завіси! — заволав хтось.

Один стілець завалився назад, потягнувши за собою тіло, і воно гепнулося на підлогу.

Я схопила оксамитову торбу й звелася на ноги, відштовхнувши подалі від себе худі плечі й метнувшись до смуги світла, що пробивалася з-під дверей вітальні. Було чути, як позаду задихається молодик. Він був єдиним, хто виявив до мене трохи доброти. Хай це стане для нього уроком. Жоден хороший учинок не цінується — за добро завше платять невдячністю.

Я чкурнула в коридор, де невдовзі угледіла службові двері. Відчинивши їх, я помчала сходами вниз до кухні. Челядь здивовано позирнула на мене, та я ні на кого не зважала, біжучи до чорного ходу.

— Ох! — Я налетіла прямісінько на блакитний мундир.

— Усе гаразд, міс Тіммонс? — благодушно спитав поліціант.

Я миттєво впізнала вугільно-чорну бороду й такі самі очі. Усмішка промайнула під його вусами.

— Констебль Рігбі! — я кинула на нього сердитий погляд.

Він висмикнув торбу з моєї руки.

— Я звільняю вас від цієї ноші. Дякую.

Другий офіцер тримав кайданки наготові та з величезним задоволенням скував мої зап'ястя.

— Навіть не думайте діставати шпильки з вашого прекрасного волосся,— попередив констебль Рігбі.— Ці кайданки не піддаються шпилькам.

Я промовчала, хоча знала, що немає таких кайданок, які мені б не піддалися. Однак я була шокована тим, що потрапила в пастку. Звідки вони дізналися, де я буду?

За нашими спинами на сходах почувся шум кроків.

— Дякую Тобі, Господи! — задихаючись, скрикнула донька місіс Хартфорд.— Офіцер!

Він торкнувся кашкету, після чого відкрив оксамитову торбу, дозволивши жінці побачити її вміст.

— Гадаю, це належить вам.

Вона глянула на коштовності й засопіла, надто збентежена або надто розгнівана, аби визнати, що її обдурили.

Констебль Рігбі посміхнувся з непристойним задоволенням.

— Усі лондонці шукають це дівчисько,— мовив він.— Слизьке, як вугор.

— Звичайна шахрайка,— глумливо засміялася вона, простягнувши йому мою візитівку.

Я опустила очі, почувши такий опис моєї діяльності. Шахрайка? Так. Але я аж ніяк не була «звичайною».

Він позирнув на візитівку й захихотів. «Есмеральда Хоутон!»

Упродовж усієї минулої ночі я вимальовувала цю візитівку в моїй крихітній кімнаті, бажаючи впевнитися, що чорнило висохне до сьогоднішнього дня. З-поміж усіх використовуваних мною імен я надавала перевагу саме

«Есмеральді». Ім'я героїні «Собору Паризької Богоматері», моєї улюбленої книжки. Моеї єдиної книжки.

Донька місіс Хартфорд презирливо дивилася на мене, зморщивши носа з такою огидою, ніби я була гнилим коропом в ятці торговця рибою. Нетерпляче очікування змінилося злобною гордовитістю. Я не мала підстав почуватися приниженою. Від самого початку було очевидно, що моя присутність в її домі — необхідна прикрість. Та принаймні я виявилася вправною, і якихось п'ять хвилин тому вона цілком вірила моїм словам.

— Негайно відведіть цю аферистку,— звеліла вона.

Її відверте лицемірство остаточно вивело мене з рівноваги.

— Якщо я аферистка, гадаю, вам буде нецікаво почути, що сказав мені привид вашого батька.

Вона фиркнула, проте не рушила з місця.

— Він прошепотів це мені на вухо, щойно ваша свічка згасла.

— І що ж він сказав? — спитала вона, її рука піднялася до горла, шукаючи перлинне намисто, якого там не було. Я зрозуміла, що перемогла.

Потрібне слово сплигло в моїй голові.

— Камін,— відповіла я.

Її брови зійшлися в одну суцільну лінію.

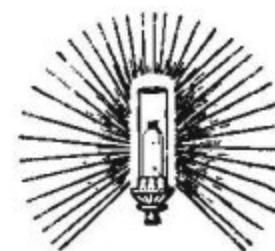
Констебль Рігбі грубо відіпхнув мене від місіс Хартфорд.

— Не дозволяйте їй дурити вас,— мовив він до жінки.— Для неї брехати так само природно, як дихати. Вам і вашій родині пощастило. Почитаєте про цю панянку в завтрашніх газетах. Женев'єва Тіммонс. Розшукується за крадіжки, заволодіння чужим майном і... вбивство.

Вона зблідла й відступила на кілька кроків назад. Її рідні та всі слуги, що працювали на кухні, скупчилися за нею, спостерігаючи за цією сценою. Констебль Рігбі міцніше стиснув мою руку й нахилився достатньо близько, аби я відчула запах копченого оселедця, яким він пообідав.

— Ти не вислизнеш із моїх рук, рибко,— прошипів він мені на вухо.— Цього разу я подбаю про те, щоб тебе стратили на шибениці.

Я мовчала, поки офіцери вели мене до тюремного фургона, що чекав на бруківці. Я не могла захистити себе жодними аргументами. Усе, що він сказав, було правдою.

ГЛАВА 2

Поліцейний відділок був просякнутий запахом вранішніх лондонських провулків, сонних і сповнених відчаю. Закута в кайданки, я чекала, поки констебль Рігбі занотовував нові відомості в мою справу. Він нікуди не поспішав. Я вже знала, що там написано. Я відвернулася, відганяючи спогади про нерухоме тіло, про голову, вивернуту під потворним кутом.

— Ваші злочини, міс Тіммонс, залишилися в минулому,— оголосив він, навіть не думаючи приховувати своє садистське задоволення. Він навмисно затягував процедуру, бажаючи затримати мене у відділку. О цій порі я зазвичай була в камері.— Ми призначили дату суду. Хоча в цьому немає жодного сенсу. Проти вас є достатньо доказів, аби заповнити всю судову залу. У день вашої страти збереться величезний натовп.

Він занурив перо у чорнильницю й поставив свій підпис одним красивим розчерком.

Я демонстративно позіхнула, показуючи, що мене не обходить його огидна радість. Насправді я давно довідалася про подробиці моєї смерті. Я могла дослівно процитувати попередження ворожки. Мені судилося потонути,